

چگونه فرزندی خوشبخت تربیت کنیم؟

راهکارهای ناب تربیتی کودکان و نوجوانان

مؤلف:

سامان محمدی

www.ketab.ir

سخنی با خواننده

حمد و سپاس ایزد منان را که با الطاف بی کران خود این توفیق را به ما ارزانی داشت تا بتوانیم در راه ارتقای دانش عمومی و فرهنگ این مرزوبوم درزمینه‌ی چاپ و نشر کتب علمی دانشگاهی، علوم پایه گام‌هایی هرچند کوچک برداشته و در انجام رسالتی که بر عهده داریم مؤثر واقع شویم. گستردگی علوم و توسعه روزافزون آن شرایطی را به وجود آورده که هرروز شاهد تحولات اساسی چشمگیری در سطح جهان هستیم. این گسترش و توسعه نیاز به منابع مختلف ازجمله کتاب راه دستیابی و اطلاع‌رسانی بیش‌ازپیش روشن می‌کند.

چاپ همگانی و سامانمند را می‌توان نقطه آغاز و محرک اصلی رشد روزافزون شگفت‌انگیز دانش در چند صده گذشته دانست. کتاب از یک‌سو تفکرات نویسنده خود را از مرز زمان و مکان می‌رساند و از دیگر سو در آستانه همین رهایی خواسته و یا ناخواسته ماهیت خود را به محک نقد و بررسی وامی‌گذارد تنها در چنین ساحتی و از برخورد دیدگاه‌های گوناگون است که بشر گامی به پیش برمی‌دارد.

موسسه فرهنگی با رویکردی جدید و متناسب با تغییرات در دنیای نوین، طرح توسعه کتاب‌های گوناگون در برنامه انتشاراتی قرار داده است. این برنامه از یک‌سو، متأثر از پیشرفت‌ها و نوآوری‌های است

که در سطح بین‌الملل در زمینه‌های آموزش علوم و فن‌آوری
رخ داده است و از سوی دیگر، متناسب با نیازهایی است که در
جامعه دانشگاهی کشور بر اساس رشد و توسعه سال‌های اخیر به
لحاظ کیفی و کمی پدید آمده است.

انتشارات شریف‌یار با این نگرش در عرصه چاپ و نشر کتب علمی
گام نهاده است. روند تولید آثار در این مجموعه علمی فرهنگی تمام
مراحل پذیرش، داوری، ویراستاری فنی و ادبی، اخذ مجوز، چاپ و
انتشار به هر دو شیوه «چاپ شمارگانی» و «چاپ درازای سفارش»
را در برمی‌گیرد.

شما دانش‌پژوه ارجمند می‌توانید آثار مکتوب یا چندرسانه‌ای،
پیشنهادهای همکاری و نظرات راهگشای خود را با فرستادن پیام به
نشانی ایمیل order@sharifyar.com با ما در میان بگذارید. همه
تلاش ما این است که با نگاه کارشناسی و ایجاد یک فضای علمی
به خلق آثاری پربار و نوآورانه توفیق یابیم و باور داریم که دستیابی
به این خواسته تنها با همراهی شما مشتاقان حقیقی آموزش و
پژوهش ممکن است.

پیشتران فناوری و ارتباطات شریف‌یار

فهرست

صفحه	عنوان
۱۳.....	کلام نخست
۲۱.....	اهمیت تربیت کودکان
۳۹.....	نقش مادر در تربیت فرزندان
۵۳.....	خودتان را قبل از فرزندان اصلاح کنید
۶۳.....	چرا کودکان در هر سنی دروغ می گویند
۸۹.....	عواطف و احساسات کودکان را پرورش دهید
۱۰۱.....	اهمیت دایستان خوانی برای کودکان
۱۲۳.....	اهمیت مهارت خواندن برای دانش آموزان
۱۳۳.....	کمتر حرف بزنید و بیشتر گوش دهید
۱۴۷.....	تربیت اخلاقی فرزندان را جدی بگیرید
۱۵۹.....	تنبيه ممنوع؛ کودک خود را تشويق کنید
۱۸۹.....	فرزندان را با ديگران مقايسه نکنید
۲۰۱.....	مهارت کلامی فرزندان را تقویت کنید
۲۲۳.....	به فرزندان خود بیاموزید؛ با گذشته‌ی خودشان رقابت کنند
۲۳۹.....	نه با دیگران
۲۳۹.....	به فرزندان خود بیاموزید؛ بخشنده و سخاوتمند باشند

به فرزندان خود بیاموزید؛ مسئولیت‌پذیر و متعهد باشند	۲۵۷
به فرزندان خود بیاموزید؛ هرگز تسلیم نشوند	۲۷۵
به فرزندان خود بیاموزید؛ هدفشان یادگیری باشد، نه فقط	
به انجام رساندن کار	۲۸۹
هر آنچه که در مورد مدرسه، انجام تکالیف و پیشرفت درسی	
دانش‌آموزان باید بدانند	۲۹۷
اگر فرزندان با تشویق زندگی کنند، احساس اطمینان و	
قوت قلب را یاد می‌گیرند	۳۳۷
یادتان باشد که زندگی همیشه این‌طور نخواهد ماند	۳۵۱
اعجاز محبت را فراموش نکنید	۳۶۹
هر کجا که باشید، خدا با شماست	۳۸۳
کلام آخر	۴۰۷
منابع و مآخذ	۴۲۷

کلام نخست

در طبیعت و اخلاق انسانی هیچ وانحرافی نیست که با تعلیم مناسب اصلاح نشود.

حضرت رسول اکرم (ص) می‌فرمایند:

«فرزند صالح، دسته گلی از گل‌های بهشت است.»

آینده‌ی هر انسانی با آموزش و علمی که در دوران کودکی و نوجوانی کسب کرده، ارتباط تنگاتنگی دارد؛ وقتی کودکان و نوجوانان در محیطی که همه‌ی امکانات برای پیشرفت و ارتقای آن‌ها فراهم شده، پرورش می‌یابند؛ جدا از وضعیت ذهنی و فکری باید تا آنجایی که امکان دارد از نظر اخلاقی و فضیلت هم شایسته و نمونه بار بیابند.

عزیزان! بنده‌ی حقیر معتقدم، آموزش فقط در ریاضی و حرفه‌وفن خلاصه نمی‌شود. مگر نباید راه زندگی و تمام مهارت‌های زندگی را یادشان داد. اهمیت درس‌هایی؛ چون خویشتن داری، نظم جویی، تواضع و فروتنی، مهرورزی و مهرجویی، درست کاری، زود قضاوت نکردن، صبور بودن، احترام گذاشتن، صداقت، نوع دوستی، فداکاری و گذشت، قناعت، عزت نفس، مهربانی و زیبایی‌ها و ... کمتر از درس‌های ریاضیات، هندسه، تاریخ و ... نیست؛ بنابراین نقش اولیا و مربیان در پرورش این خصوصیات در کنار رسیدگی به مسائل

درسی و تحصیلی در زندگی آینده‌ی فرزندان تعیین کننده خواهد بود. به محض اینکه اشتباهی مرتکب شوند، بیرونشان کرده و فوراً طردشون کنیم؛ این اصلاً درست نیست و باید خیلی مراقب باشید. یکی از رسالت‌های اصلی معلمان در کلاس درس، این است که شرایطی فراهم کنند تا میل به حقیقت جویی، عشق به پیشرفت و نیاز به یادگیری در دانش‌آموزان روز به روز رونق بیشتری یابد؛ زیرا تقویت حس کنجکاوی و میل به حقیقت جویی منشأ تمامی موفقیت‌ها و کمالات انسانی است و خود یک امر اخلاقی و فضیلت دینی به شمار می‌رود.

معلمان باید در کنار حساسیت‌های تحصیلی و درسی حساسیت‌های اخلاقی دانش‌آموزان را نیز برانگیرند و قوه‌ی تشخیص میان خیر و شر، زشتی و زیبایی و حق و باطل را پرورش دهند. از این رو، مدرسه محل مناسبی است که پس از خانواده به عنوان جایی که نخستین پایه‌های اخلاق و شخصیت کودک پی‌ریزی می‌شود، بدان می‌نگریم و اگر فعالیت‌های ناشی از فرآیند آموزش و برنامه‌های درسی در ساختار رفتاری و اخلاقی کودک مؤثر واقع نشود، تعلیم و تربیت متضمن نتیجه‌ی مثبتی نخواهد بود.

مدرسه در جهان معاصر، تنها جایی برای آموختن مجموعه‌ای از دانش انتزاعی و معلومات ذهنی و حتی مهارت‌های فنی نیست،